

БИЛЈАНА УНКОВСКА

ЦЕНТАР
ЗА КУЛТУРА
И ИНФОРМАЦИИ
СКОПЈЕ

БИЛЈАНА УНКОВСКА

8 – 21 декември 1980 година
Изложбен салон на Центарот

БЕСКОНЕЧНО СОЧУВАН И НЕДОПИРНАТ СВЕТ

(БИЛЈАНА УНКОВСКА)

Од далеку, откај длабочините доаѓа машки лик, ликот на прататко. Го оформува сликарство-то, потег со кист, движење на рака. Притисната туба, млаз боја врз палетата, фатена со растворени прст, во доминантен, складен став. Медиумот, којшто од празнината немо повикува, евоцира оригинална егзистенција. Тоа повикување на духовното, сопствено божество секогаш е недостатно, првично, посредно; едно единствено рефлектирање на вистинска среќа. Затоа е како желба што не се исполнува; како ружа што веќе умира, откината, прецртана, уништена. А пак Билјана се така повтор ја повикува и чува: напати во форма на пес и птица, со којашто посакува да летне и да прескочи некаков цврст машки сид, што ја затвора и запира; напати во овца, овен и петлево кукуригање. Симболи на чиста љубов и скриени соништа, што треба да се одбранат од злото.

— Во овие слики (платна) има мистика, темникава порака; северни простори, јужначка кости-мографија, претрнати пози, завеси и лепези, драперии што закриваат очи, лице и кожа и со тоа во нас предизвикуваат посакување.

Сепак, меѓувременската состојба на одложувањето, чекањето — од длабочината да дојде тоа суштество што радост донесува — одеднаш се менува, метаморфозира. Останува саде споменот за далечните сонувања, за копнежот; во темнината црквиче, кристал или триаголник, школка; бесконечно сочуван и недопирнат свет. Сликарскиот кист сега веќе ја нема улогата на реалниот посег, тоа барем не очигледно, буквално, транспарентно. Сликарскиот медиум само го реализира поривот, што израснува од морноста да се следи внатрешниот повик; за да се достигне местото и мигот на слевањето, остварувањето. Затоа копнежот се видоизменува во презир, во зло, во сила што убива, стега, сече. Љубовта се изјаловува во нечувствителни фрагменти, во надреални оцени на ужас, во театдрот на смртта.

Сцени на мачење, убивање и безобзирно подбивање: Ексцесна еротика, первверзија, уживање во крв, жртвување. Ликот на немоќ што сака да биде моќ, ликот на жена која од искона, од корењата на дрвото на животот никогаш не го довикала сопствениот човек; па затоа веќе оформени мажи трансформира во мажи — џуциња, во шутови со кои се подбива, ги мачи, обезглавува. Обрезувањето, што има исто значење како и школењето, ја зголемува негативната енергија, па така се трансформира во животно, во вепар, во диво и сурово битие што љубовта ја заменува со темен нагон, којашто се нешто одзема и се впива во кожа и месо. Сепак: насилиното зло треба докрај да се изостри. Ангелот да стане вампир и сатана; зашто само така ќе се скрши дистанцата што се уште владее во овие слики; и тогаш добродухот, пријателот — ноќник исцело ќе се соедини со сликарството и со телото.

Билјана Унковска

Сликарка и графичарка

Родена: 4 мај 1952, Белград.

Студии: Академија за ликовна уметност, графична специјализација и сликарска специјализација на АЛУ во Љубљана.

Слободен уметник

Адреса ул. Капештец 29, Скопје. Горњи трг 30, Љубљана.

САМОСТОЈНИ ИЗЛОЖБИ:

1976 – Клуб културних делавцев, Љубљана.

1977 – Автомонтажа, Љубљана.

1978 – Галерија АРС, Љубљана.

1979 – Галерија Медуза, Копер.

1980 – Ликовни салон, Цеље.

ЗАЕДНИЧКИ ИЗЛОЖБИ:

1976 – АЛУ, Местна галерија, Љубљана.

– ДЛУМ, Музеј на современата уметност, Скопје.

1977 – АЛУ, Местна галерија, Љубљана.

– Епинал 77, Франција.

– Млада генерација 77, Музеј на современата уметност, Скопје.

1978 – Уметностни павиљон, Словењ градец.

– Работнички дом, Скопје.

– Охис, Скопје.

– Група Јуни, Модерна галерија, Љубљана.

1979 – Студенти на АЛУ, ИСКРА, Љубљана.

– Мала Слика, Галерија Медуза, Копер, ликовен Салон, Цеље.

– X графичка изложба на ДЛУМ, Универзитетска библиотека, Скопје.

– 3 Триенале на современата југословенска графика, Битола.

– Македонска графика, Галерија ликовног сусрета, Суботица.

1980 – Група ЈУНИ, Јакопичев павиљон, Љубљана, Цвијета Зузорич, Београд.

НАГРАДИ:

– Награда за графика на изложбата „Млада генерација 77“ МСУ, Скопје

– награда за графика на „Х граф. изложба на ДЛУМ“ М. Пијаде, Битола.

ДЕЛА:

1. „КУШАДАСИ“ – масло на платно, 130 x 140 см, 1980

2. „МОЧВАРА“ – масло на платно, 130 x 100 см, 1978.

3. „КАЛЕ“ – масло на платно, 100 x 130 см, 1979.

4. „АРАПАТ“ – масло на платно, 130 x 140 см, 1980.

5. „АВТОПОРТРЕТ“ – масло на платно, 87 x 70 см, 1976.

6. „ЉУБИТЕЛКА НА ПТИЦИ“ – 100 x 130 см, 1979.

7. „ЗАЈЧЈИ ДОЛ“ – масло на платно, 130 x 140 см. 1980.

8. „АФИОН“ – Масло на платно, 130 x 140 см, 1978.

9. „АРТИСТ“ – масло на платно, 90 x 70 см, 1980.

10. „ТРИАГОЛНИК“ – масло на платно, 40 x 35 см. 1976.

11. „СИНДВОДА“ – масло на платно, 100 x 130 см. 1979.

12. „ЗЛАТНА ДОБА“ – масло на платно, 110 x 130 см, 1976.

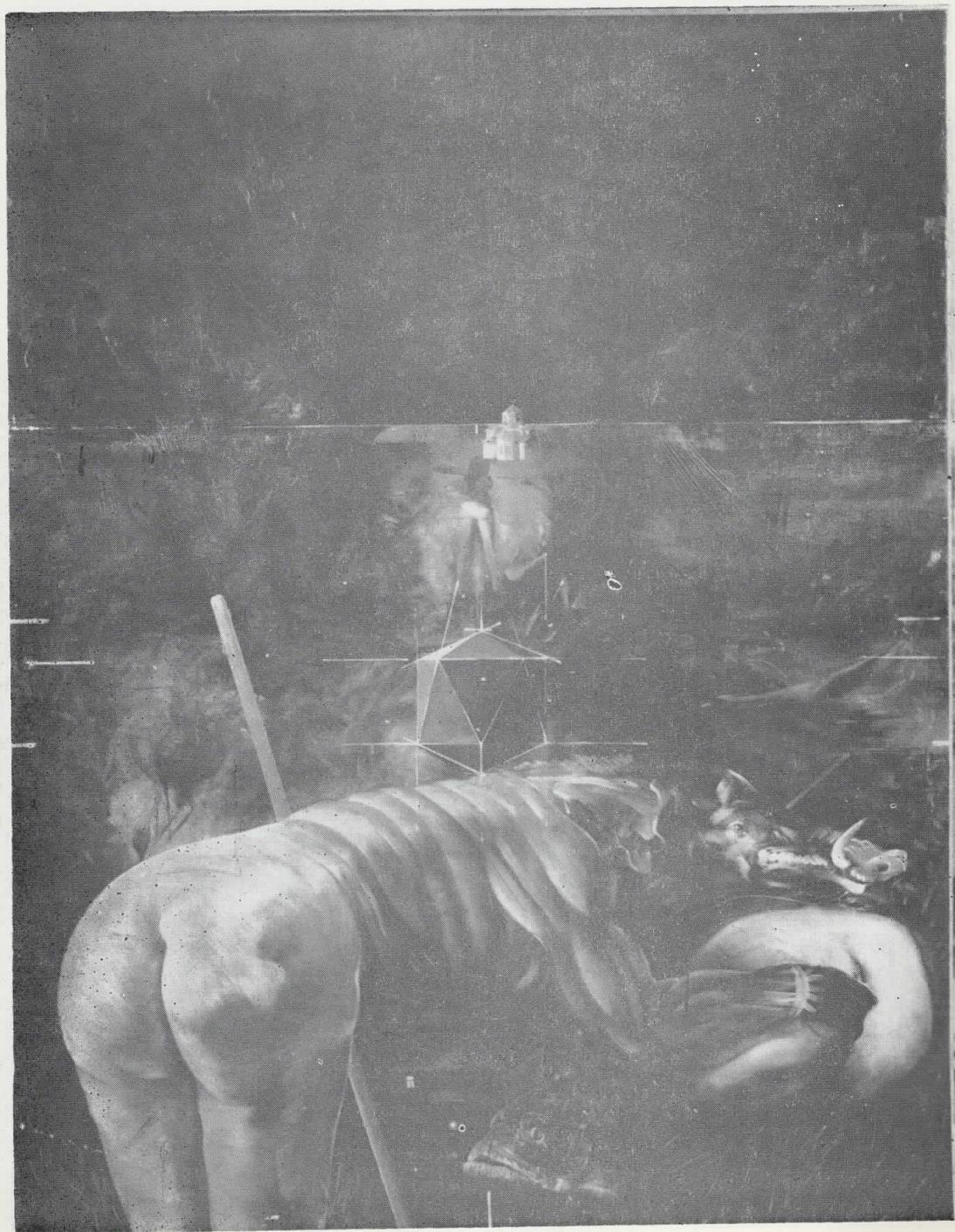
13. „МАЖЧЕ“ – масло на платно, 85 x 60 см, 1976.

ГРАФИЧНИ ЛИСТОВИ:

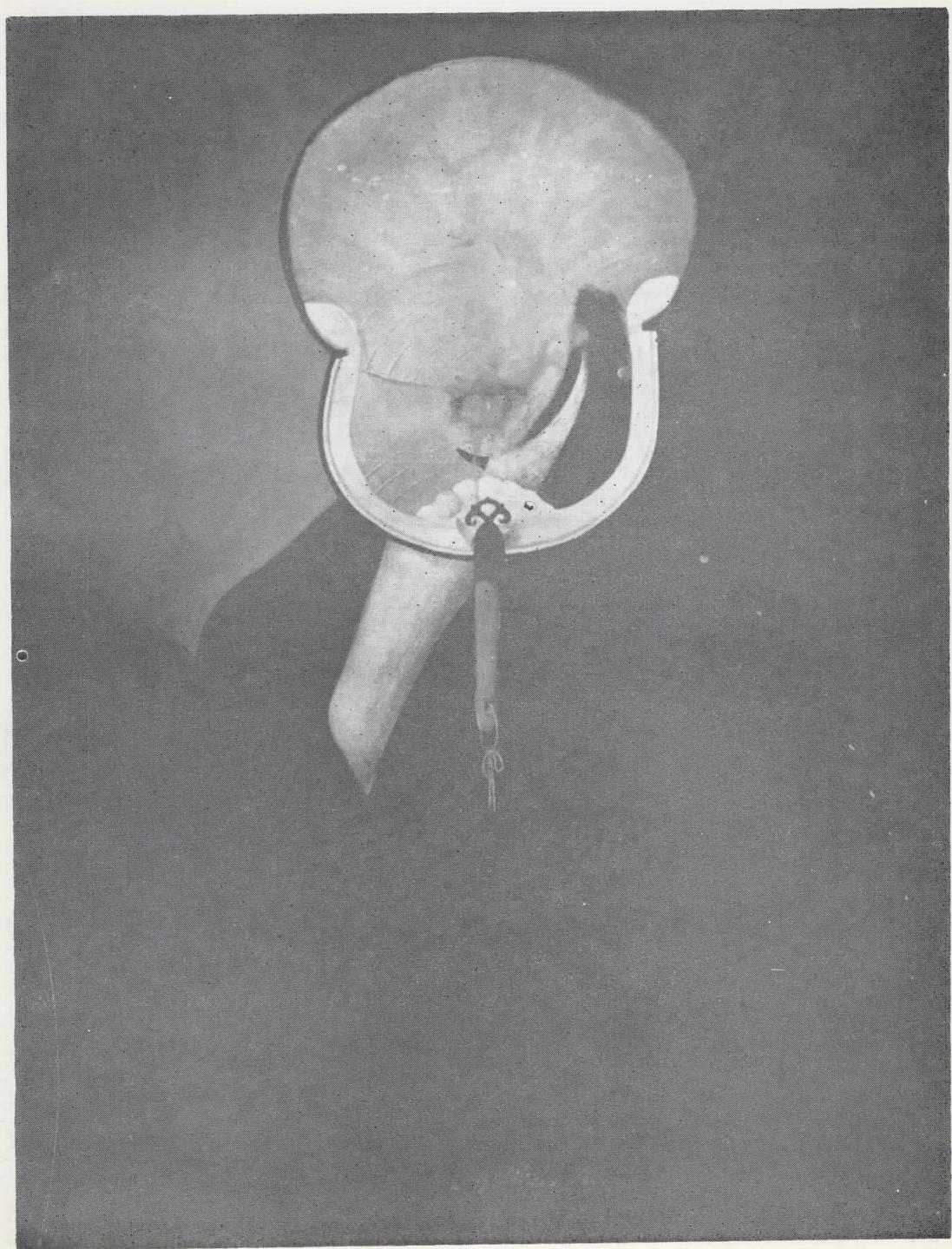
1. „ЦИНКВАИС“ – једканица, мезотинта, 65 x 50 см, 1977.
2. „СИНДВОДЕ“ – једканица, верниму, 65 x 50 см, 1978.
3. „ИКАРКА“ – једканица, верниму, 65 x 50 см, 1976.
4. „ИКАРКАИИ“ – Једканица, акватинта, 65 x 50 см. 1976.
5. „СИНДВОДЕ АРТИСТ“ – једканица, 65 x 50 см, 1977.
6. „НАРЦИСА“ – једканица, 65 x 50 см, 1980.
7. „БАКНЕЖ“ – једканица, 65 x 50 см, 1978.
8. „РАМЕДИОС“ – једканица, верниму, 65 x 50 см. 1978.
9. „ТАРАБА“ – једканица, сува игла, 65 x 50 см. 1978.
10. „МИЧУ-МАЧУ“ – једканица, сува игла, 65 x 50 см. 1979.
11. „МОЈОТ НОКЕН ПРИЈАТЕЛ“ – једканица, 25 x 15 см. 1977.
12. „МУЗИКА“ – Једканица, 65 x 50 см, 1980.
13. „ПАР“ – једканица 65 x 50 см, 1980.

Издавач: Центар за култура и информации — Скопје

Печат: печатница „Стопански весник“ — Скопје

